

а також утвердженню позиції нашої держави на міжнародній арені.

Список використаних джерел

1. Кравчук В., Бегош О. Державна мова як визначальна ознака держави. *Актуальні проблеми правознавства*. 2021. Вип.4 (28). С. 6-10. URL: <http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46482/1/%d0%9a%d1%80%d0%b0%d0%b2%d1%87%d1%83%d0%ba.PDF>
2. Державна мова. Конституційний Суд України. Офіційний вебсайт. URL: <https://ccu.gov.ua/storinka-knygy/361-derzhavna-mova> (дата звернення: 20.04.2024).
3. Про прийняття за основу проєкту Закону України про застосування англійської мови в Україні : Постанова Верховної Ради України від 22.11.2023р.№ 3493-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3493-20#Text> (дата звернення: 21.04.2024).
4. Трансформація англійської мовної компетентності в Україні: Аналіз english proficiency index. Multidisciplinary challenges in contemporary science: innovations and collaboration (Poland): International scientific conference, 15 вересня 2023 р. С. 52–57.
5. Картка законопроекту. Законотворчість. Електронний кабінет громадянина. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/CardByRn?regNum=9432&conv=9> (дата звернення: 19.04.2024).

Порохняк Т.
*студент юридичного факультету
Західноукраїнського національного
Університету.
Науковий керівник: к. ю. н., доцент,
доцент кафедри теорії права
та конституціоналізму ЗУНУ
Подковенко Т. О.*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Проблеми розвитку правової системи України полягають в ідентифікації та аналізі ключових аспектів, що обмежують або ускладнюють розвиток правової системи держави. Це включає в себе аналіз законодавчої бази, проблеми доступності правосуддя, корупції у правоохоронних органах, недостатню ефективність правового захисту громадян, а також недоліки у механізмах реалізації законів та міжнародних зобов'язань. Ці проблеми ускладнюють функціонування демократичного суспільства та загрожують стабільності та розвитку держави.

Актуальність дослідження проблем розвитку правової системи України визначається потребою у постійному вдосконаленні правового простору країни, забезпеченні прав і свобод громадян, зміцненні верховенства права та боротьбі з корупцією. Запровадження реформ, вдосконалення законодавства,

забезпечення доступності правосуддя є критичними завданнями для покращення економічного, соціального та політичного розвитку держави.

Стан дослідження. Існує значна кількість наукових праць, аналітичних звітів, публікацій та експертних оцінок, присвячених аспектам правової реформи в Україні. Проте, багато питань залишаються невирішеними, і деякі проблеми залишаються актуальними або навіть поглиблюються через обставини, які виникають у процесі реформування. Наукове опрацювання даної теми знайшло висвітлення у дослідженнях вчених: І. Лісної, Д. Лук'янова, О. Москаленка, Н. Оніщенко, О. Чернецької, В. Явіра та інших.

Мета дослідження полягає в ідентифікації основних проблем та викликів, які виникають у процесі розвитку правової системи України, а також у пошуку шляхів їх вирішення. Головним завданням є аналіз сучасного стану правової системи, виявлення причин та наслідків існуючих проблем, а також розробка рекомендацій щодо удосконалення законодавства та практики застосування права в Україні.

Виклад матеріалу. У сучасному світі правова система відіграє ключову роль у забезпеченні верховенства права, справедливості та стабільності держави. Проте, правова система України, як і будь-яка інша, не є винятком і зіткнулася з численними проблемами у процесі свого розвитку. Зростання довіри громадян до судової системи, забезпечення доступності правосуддя для всіх шарів населення, а також необхідність постійного аналізу та оновлення законодавства – лише кілька з найбільш актуальних проблем, які потребують уваги та вирішення [5, с. 35]. Розглянемо основні аспекти проблем розвитку правової системи України та можливі шляхи їх вирішення.

Недостатній рівень верховенства права є однією з найбільш серйозних проблем правової системи України. Втручання політики в правову сферу, поширена корупція серед представників правоохоронних органів та судової системи, а також недосконалість механізмів доступу до правосуддя – усі ці фактори підривають основу верховенства права [3, с. 194].

Декларативний характер верховенства права ускладнює нормальне функціонування держави та породжує безпекові та соціальні загрози для суспільства. Відсутність реального верховенства права веде до безкарності владних структур, порушень прав громадян та відсутності довіри до правосуддя [2, с. 165]. Це створює передумови для наростання соціально-економічних конфліктів та загрози політичній стабільності в державі.

Для вирішення цієї проблеми необхідно впровадження комплексного пакету заходів, які включатимуть в себе реформу правоохоронних органів та судової системи, посилення боротьби з корупцією, забезпечення прозорості та відкритості в діяльності владних структур, а також підвищення правової грамотності населення та підтримки громадянського суспільства. Тільки за таких умов можна буде забезпечити реальне верховенство права в Україні та зміцнити фундаменти демократичної держави.

Недостатня законодавча впорядкованість є ще однією серйозною проблемою, яка впливає на розвиток правової системи України. Часті зміни законодавства, його суперечливість, прогалини та невідповідність міжнародним стандартам створюють низку проблем. По-перше, непостійність та суперечливість законодавства ускладнюють підприємницьку діяльність та ведення бізнесу [4, с. 32]. Підприємці та інвестори стикаються з нестабільністю

у правовому середовищі, що робить прогнозування та планування діяльності складним та ризикованим.

По-друге, недосконалість законодавства призводить до правової невизначеності, коли норми є неоднозначними або суперечливими, що ускладнює їх тлумачення та застосування. Це може призвести до ситуацій, коли права та обов'язки громадян не визначені чітко, що порушує їхню правову безпеку. Нарешті, невідповідність законодавства міжнародним стандартам підриває довіру до правової системи України та її інтеграційні можливості. Забезпечення відповідності законодавства міжнародним нормам є важливим для підтримки міжнародних зобов'язань та підвищення міжнародного довіри до держави.

Останньою та, на нашу думку, найбільшою проблемою правової системи є корупція. Корупція є однією з найбільш серйозних проблем правової системи України, оскільки вона пронизала всі її ланки, роблячи її неефективною та несправедливою. Поширена корупція породжує безпекові, економічні та соціальні загрози для суспільства.

У сфері правосуддя корупція призводить до купівлі та продажу рішень суду, підкупу суддів та інших представників судової системи. Це порушує принципи справедливості та рівності перед законом, підриває довіру громадян до судової системи та породжує безпекові загрози для суспільства. У правоохоронній сфері корупція призводить до бездіяльності правоохоронних органів, приховує злочини та порушення закону, та сприяє безкарності серед правопорушників [5, с. 75]. Це підриває довіру громадян до правоохоронних органів та загрожує правам та безпеці громадян.

Крім того, корупція негативно впливає на інвестиційний клімат країни, оскільки вона створює непевність та ризики для бізнесу. Іноземні інвестори уникають вкладати кошти в країну, де поширена корупція, що стримує економічне зростання та соціальний розвиток.

Вирішення проблем, які стикається правова система України, вимагає комплексного підходу, що охоплює реформування законодавства та зміцнення верховенства права.

Вважаємо, що в першу чергу потрібно звернути увагу на реформування законодавства. Це передбачає створення чіткого, лаконічного та неупередженого законодавства, яке відповідає міжнародним стандартам. Не перебільшене значення має не лише прийняття нових законів, але й ретельний аналіз та оновлення існуючого законодавства з урахуванням потреб сучасного суспільства. Забезпечення прогностичності законодавства дозволить зменшити правову невизначеність та підвищити ефективність правового регулювання суспільних відносин.

Також варто зазначити і про важливість зміцнення верховенства права. Це включає в себе ряд заходів. Перш за все, потрібно забезпечити повну незалежність судової влади від впливу зовнішніх чинників, зокрема політичних. Також необхідно активно боротися з корупцією у судовій системі та правоохоронних органах, впроваджуючи механізми контролю та відповідальності за корупційні дії. Підвищення ефективності правоохоронних органів, їх професіоналізм та дотримання закону також є важливими аспектами зміцнення верховенства права [1, с. 170]. Крім того, необхідно створити ефективні механізми доступу до правосуддя для всіх верств

населення, забезпечивши рівний доступ до справедливого суду.

Ці заходи мають на меті не лише вирішення окремих проблем, але й створення стабільної, прозорої та справедливої правової системи, яка забезпечить верховенство права, захист прав громадян та сприятиме стійкому розвитку держави.

Висновок. Подолання проблем розвитку правової системи – це тривалий процес, який потребує спільних зусиль влади, громадянського суспільства та бізнесу. Лише за умови співпраці та системних реформ можна збудувати справедливу та ефективну правову систему, яка стане гарантом верховенства права, захисту прав та свобод людини і громадянина, а також динамічного розвитку України.

Зазначимо, що це лише невичерпна низка проблем, з якими стикається правова система України. Їхнє вирішення є ключовим завданням для забезпечення верховенства права, справедливості та стійкого розвитку держави.

Список використаних джерел

1. Лісна І. С. Євроінтеграція та сучасна правова система України: шлях до стабільності та розвитку. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2023. № 46. С. 170.

2. Лук'янов Д. Правова система: поняття та різноманітність у сучасному світі. *Право України*. 2019. № 3. С. 165.

3. Москаленко О. Правова система в контексті еволюції соціологічного розуміння права. *Право України*. 2020. № 3. С. 194.

4. Оніщенко Н. М., Тарахонич Т. І. Правова система: від теорії до прагматики. *Challenges and prospects for the development of legal systems in ukraine and eu countries: comparative analysis*. 2019. С. 32.

5. Чернецька О. В., Шилінгов В. С. Правова система суспільства: загальнотеоретичне дослідження. *Проблеми публічного та приватного права*. 2021. С. 75

6. Явір В. А. Політико-правова система крізь призму системного підходу. *Актуальні проблеми політики*. 2021. № 67. С. 35.